

120405 Skärtorsdagen Björn Helgesson

Vår påsk har rötter in i förhistorisk tid. Mose är centralfiguren i den judiska påskan som är en levande fest också idag. Mose levde kanske 1500 år före vår tideräkning. Israeliterna var då slavar under Faraos i Egypten, men närde drömmen om frihet. Man mindes löften om ett eget land som skulle flyta av mjölk och honung. Mose får i ett möte med Gud uppmaningen att leda folket från slaveri till frihet. Faraos vill förstas inte släppa sina slavar och provas med de hemskaste farsoter. Den sista prövningen står för dörren när vi kommer in i berättelsen: allt förstfött i Egyptens land skall dö, från kossans kalv till Faraos egen son. Hemsökelsen skall dock inte drabba israeliterna. Ordet påsk betyder just "gå förbi" eller "skona". Blodet från ett lamm skulle strykas runt dörren och skydda de boende från dödens ängel. Därefter skulle befrielsen komma. Runt detta drama utspelar sig påskan i judisk tro. Då som nu. Tre teman som inom judendomen är centrala i påskfirandet vill visa er:

1. Meningen med påskalammet man slaktade är att skapa gemenskap. Ingen fick äta påsklamm själv. Det skulle ske med familjen eller flera familjer. Helhet och enhet är centralt. Därför skulle hela lammet grillas, med inälvor och allt. Lammet skulle väljas ut fyra dagar i förväg. Judisk tradition menar att så skulle ske för att de som väntat med omskärnelsen skulle få tid att bli omskurna. Folket skulle dras samman, enas. Manlig omskärelse är det yttre tecknet på att man tillhör folket. Det ger identitet.
2. Den andra viktiga ingrediensen i påskmåltiden är det osyrade brödet. Allt syrat bröd rensas ännu idag bort i judiska hem inför påskfesten. Jäsning leder till förruttnelse som också förknippas med synd. Detta måste rensas ut innan man kan gå vidare. Man går från slaveri till frihet i flera bemärkelser. Ska vi följa tanken vidare går man från ett slaveri till ett annat: det under Faraos till att bli Guds slavar. Osyrat bröd är så viktigt vid judisk påsk att helgen kallas det osyrade brödets högtid. Påskan är alltså gemenskapens högtid men också Förnyelsens högtid.
3. Det tredje perspektivet judar gärna lyfter fram är åminnelse. I alla judiska hem där trons traditioner gestaltas strävar man efter att minnas, att föra historien vidare till varandra. Du ska berätta om detta står det i anslutning till dramat. Glöm inte. Kallelsen till uppbrott från slaveriet ska ljuda gång på gång. Det som hände då gäller också mig. Dåtets historia är min historia. Minns och integrera i ditt liv.

När Herren Jesus denna kväll firade sin påsk fanns dessa tankar levande och de är levande för judar idag. Vi kan se samma tre teman i vår tro. Mässan är gemenskapens måltid. Inget vi firar ensam. Så är vi fastän många, en enda kropp, ty alla får vi del av ett och samma bröd. Evangelisten Johannes lämnar denna hälsning till oss: Jesus skulle dö för folket, och inte bara för folket utan också för att Guds skingrade barn skulle samlas och bli till ett. Joh. 11:51ff.

Också vi äter osyrat bröd. Förnyelsens bröd. Vi vänder oss till Gud och från synden. I det brödet finns förlåtelse för våra synder. Anden vi ber om är källan till förnyelse i våra liv och i församlingens liv. Paulus skriver: Vet ni inte: lite surdeg får hela degen att jäsa. Rensa bort den gamla surdegen så att ni blir en ny deg. Ni är ju osyrade, för vårt påsklamm, Kristus, är slaktat. 1 Kor. 5:6

Gemenskapens perspektiv finns med i ordet Kommunion. Precis som i Örebro kommun. Ett Vi-ord. Förnyelsens perspektiv finns med i ordet epikles. Det är vår bön om Guds Ande. Källan till förnyelse. Det tredje perspektivet handlar om att minnas. Kom ihåg vad Gud gjort i Jesus. Genom att han kom hit. Genom sin undervisning och sitt liv. Genom sitt lidande och död. Minnet är förutsättningen för glädjen. Det han gjorde då har betydelse också idag. Hågkomstens ord i mässan är för mig Eukaristi. Det ordet betyder tacksägelse. Vi minns och tackar. Jesus sa: Jag är det levande brödet som har kommit ned från himlen. Den som äter av det brödet skall leva i evighet. Joh. 6:51.

Vi går nu till den måltiden tillsammans. Tillsammans med Jesus innan hans lidandes väg börjar. Sedan sänker sig mörkret över världen och vi gestaltar det genom att klä av altaret och släcka i kyrkan.